

Koesteren en kwellen komen angstaanjagend dicht bij elkaar

door Wim van der Beek

6 JUNI 2006 - ZWOLLE -Koesteren of Kwellen (oud en nieuw werk van Mathilde Hemmes en Loeske Bult); t/m 25 juni in Galerie Het Langhuis, Zwolle. Informatie: www.langhuis.nl of tel. 038 - 421 52 68.

We zien een bedlegerige vrouw. Ze prevelt woorden en schudt haar hoofd bijna mechanisch heen en weer. Wat ze zegt, blijft onhoorbaar. Zijn het woorden van wanhoop of ingehouden razernij? Is dit de enige manier waarop ze haar onmacht kan uiten? De beelden zijn extra confronterend omdat ze van bovenaf opgenomen zijn, alsof een camera in het plafond recht boven het ziekbed alles genadeloos en kil registreert. Aan de bedrand verschijnt een verzorgster. Met veel pijn en moeite wordt de lichamelijk gehandicapte vrouw uiteindelijk met behulp van een takelinstallatie uit het bed gehesen. Daarna gaat het beeld even op zwart en begint alles van voren af aan. De herhaling van de videobeelden is even eindeloos en uitzichtloos als het leven van de patiënt.

'Koesteren of Kwellen' is de titel van de tentoonstelling waarvan de aangrijpende videobeelden deel uitmaken. Ze pakken je letterlijk bij de strot. De paradoxale gegevens 'koesteren' en 'kwellen' komen angstaanjagend dicht bij elkaar. De verzorgster doet er alles aan om het leven van de bedlegerige vrouw nog enigszins draaglijk te maken. Ze koestert waar dat kan, maar elke zorgzame handeling die ze verricht, heeft een pijnlijke keerzijde. Life sucks. Het leven is zwaar kloten. 'Leuk is anders', zong het duo Max & Maria tijdens de opening van de tentoonstelling. Dat klinkt als een gigantisch understatement. Toch levert het werk van Mathilde Hemmes en Loeske Bult niet alleen maar navrante beelden op. Wél spelen ze zich bijna zonder uitzondering af op het breukvlak van koesteren en kwellen. Alles heeft een keerzijde. Op het plafond boven een kinderledikantje worden beelden geprojecteerd van een vredig slapende baby die lekker warm gehouden wordt met een kleed van dierenvelen waar de schedeltjes nog aan vastzitten. Wrang. Wrang.

De bodem wordt in één klap weggeslagen onder de onschuld van pasgeboren baby's, lammetjes, kuikens en hulpbehoevende bejaarden. Opvallend zijn de merkwaardige perspectieven waarvoor Bult en Hemmes kiezen. De ongebruikelijke gezichtshoeken waarin de taferelen worden vastgelegd en getoond versterken het besef dat er iets ongerijmds aan de hand is. En verder sluit de presentatie in alle opzichten aan bij actuele beeldende kunst die van sociale betrokkenheid wil getuigen. Allerlei verworvenheden en vormen van verwording in de maatschappij worden vlijmscherp en met open vizier tegemoet getreden.